

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3613/2020
25.03.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ранко Јовичић, адвокат из ..., против туженог Града Нови Сад, чији је законски заступник Правобранилаштво Града Новог Сада, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 546/20 од 05.03.2020. године, у седници одржаној 25.03.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 546/20 од 05.03.2020. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П 104/2019 од 10.12.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да тужиоцу плати накнаду штете на име разлике измакле нето зараде за период од 01.04.2009. године до 30.09.2014. године од 6.162.492,50 динара са законском затезном каматом почев од доспелости сваког појединачног износа па до исплате, да му обрачуна и уплати порез и доприносе на износе свих појединачно нето изгубљених зарада, као и да му накнади трошкове поступка са затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове поступка од 115.500,00 динара у року од 15 дана од пријема пресуде. Ставом трећим изреке, одлучено је да се тужилац ослобађа од трошкова плаћања судских такси у овом поступку.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 546/20 од 05.03.2020. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужиоца и потврђена пресуда Вишег суда у Новом Саду П 104/19 од 10.12.2019. године у делу одлуке о тужбеном захтеву и трошковима поступка. Ставом другим изреке, одбијени су захтеви парничних странака за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...87/18), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, 16.01.2009. године објављен је јавни оглас за избор лица за постављење начелника, директора, шефа и њихових заменика у градским управама, посебним организацијама и службама Града Новог Сада. За Градску управу за ... оглашено је радно место начелника и заменика начелника и огласом су предвиђени одређени услови за избор. Тужилац је 27.01.2009. године поднео пријаву на оглас за постављење на место начелника или заменика начелника Градске управе за Комисија коју је формирао тужени је разматрала пријаве кандидата за наведена радна места, те је констатовано да три, односно четири кандидата, међу којима је и тужилац, испуњавају све услове огласа. Градско веће туженог је 02.03.2009. године донело Одлуку којом је констатовано да се не врши избор за начелника и заменика начелника у Градској управи за ... и да ће се јавни оглас поновити. Тужилац је поднео приговор на ову одлуку, који је одбијен решењем Градског већа од 31.03.2009. године, а против ових одлука тужилац је поднео тужбу и судски поступак је окончан тако што је усвојен тужбени захтев, те су поништене одлуке Градског већа од 02.03.2009. године и 31.03.2009. године. Потом је Градско веће туженог 20.04.2012. године донело поново Одлуку по јавном огласу из јануара 2009. године, којом је одлучено да се не врши избор кандидата за постављење начелника и заменика начелника у Градској управи за ..., те да ће се јавни оглас поновити и истог дана је донето решење Градског већа којим је одбијен приговор тужиоца поднет на ову одлуку. Тужилац је 21.05.2012. године покренуо судски спор ради поништаја ових одлука Градског већа туженог и у судском поступку одлуке су поништене. Потом је Градско веће туженог поново донело нову Одлуку 22.12.2015. године којом је одлучено да се између пријављених кандидата не врши избор за начелника и заменика начелника Градске управе за ... и да ће се јавни оглас поновити, тужилац је покренуо судски спор ради поништаја ове одлуке, стим што је тражио да се пресудом изврши избор тужиоца на место начелника у Градској управи за ... по јавном огласу од 2009. године. Пресудом је усвојен тужбени захтев у делу који се односи на поништај одлуке Градског већа од 22.12.2015. године, док је одбачена тужба у делу којим је тужилац тражио да се пресудом изврши избор тужиоца по јавном огласу. У периоду од 01.04.2009. године до 31.03.2014. године, што је мандатни период на који су бирана лица по јавном огласу од 2009. године, тужилац није био запослен, али је остваривао приходе ван радног односа преко Агенције ... коју је основао. Уколико би тужилац био изабран за начелника Градске управе за ... за мандатни период од 01.04.2009. до 31.03.2014. године остварио би разлику нето плате од 5.467.774,50 динара, а у периоду од наредних 6 месеци од 694.717,96 динара, што је све укупно 6.162.492,50 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили тужбени захтев ценећи да на страни тужиоца нема правног основа за накнаду штете због изгубљене добити.

У конкретном случају, тужилац сматра да је испуњавао све услове за избор начелника или заменика начелника Градске управе за ... у Граду Новом Саду, по јавном огласу објављеном 2009. године. Међутим, Градско веће туженог доносило је одлуке да се између пријављених кандидата не врши избор, те да се јавни оглас понови, а ове одлуке су поништаване у судском поступку.

По оцени Врховног касационог суда, на страни тужиоца нема основа за накнаду штете због измакле користи у смислу члана 189. Закона о облигационим односима у вези са чланом 154. и 155. истог Закона, зато што није изабран на функцију начелника или заменика начелника у Градској управи за ... код туженог, те није остварио очекивану добит у висини плате за мандатни период. Иако су у судском поступку поништаване одлуке Градског већа туженог да се не врши избор између пријављених кандидата који испуњавају услове за ову функцију, те да ће се јавни оглас поновити, овакво поступање туженог није основ за накнаду штете на основу члана 172. Закона о облигационим односима због измакле користи, јер је пријем у радни однос код туженог детаљно регулисан Законом о радним односима у државним органима, на чију примену упућује члан 189. Закона о државним службеницима. У конкретном случају, радни однос у државном органу, па самим тим и избор на функцију начелника или заменика начелника у Градској управи за ... код туженог, састоји се из више етапа. Прва етапа јесте објављивање јавног огласа, што је у складу са чланом 9. Закона о радним односима у државним органима. Потом одлуку о избору између пријављених кандидата доноси функционер који руководи државним органом у року од 15 дана од дана истека рока за оглашавање, како је то прописано чланом 10. став 1. истог Закона. Међутим, одлуку из члана 10. став 3. Закона о радним односима у државним органима, (решење о пријему у радни однос) доноси функционер који руководи државним органом после доношења коначне одлуке о избору, а у конкретном случају коначне одлуке нема, јер су поништене у судском поступку. Осим тога, пријем у радни однос у државном органу регулисан је чланом 8. Закона о радним односима у државним органима и то следећим редоследом: на основу акта о избору односно постављењу на функцију и коначне одлуке функционера који руководи државним органом о избору између пријављених кандидата (члан 8. став 1. тачка 1. и 2. Закона о радним односима у државним органима).

Правилан је закључак другостепеног суда да је тужилац очекивањем да ће бити изабран и постављен на функцију начелника или заменика начелника у Градској управи за ... код туженог, засновао свој захтев за накнаду штете због измакле користи у висини плате коју би остваривао на том радном месту. У поступку избора кандидата руководиоца државног органа има дискреционо право да одлучи који ће од кандидата који испуњавају услове из објављеног огласа да буде примљен у радни однос. Овлашћења кандидата која су се пријавила на оглас су у домену подношења приговора на одлуке о избору. Последица подношења приговора је судска контрола законитости одлука донетих по јавном огласу, али у том поступку суд не одлучује у пуној јурисдикцији и не одређује који ће кандидат засновати радни однос. Правилан је закључак другостепеног суда да избор кандидата не зависи искључиво од формалних разлога који су наведени у јавном огласу, већ и од способности, радних резултата и других елемената од утицаја на избор за оглашено радно место, што значи да је дискреционо право надлежног органа да одлучи ко ће од изабраних кандидата да буде примљен у радни однос. Зато на страни тужиоца не постоји извесност измакле користи, већ тужиочево субјективно очекивање да је морао да буде изабран на функцију

начелника или заменика начелника Градске управе за ... код туженог, што није основ за накнаду штете.

Стога су неосновани ревизијски наводи да је побијаном пресудом погрешно примењено материјално право.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић